

Jaderná Ukrajina? Uprostřed „obav“ z údajné ruské hrozby svět přehlíží skutečné nebezpečí

rt.com/russia/569292-one-step-from-nuclear-armageddon

6. ledna 2023, 15:12

DomovRusko a FSU

Kyjev je schopen sestrojít atomové zařízení a jeho představitelé takové myšlenky často naznačují

Západní média a vysocí politici loni aktivně diskutovali o možnosti použití atomových zbraní ruských jednotek na Ukrajině. Objevily se dokonce spekulace o pravděpodobnosti vypuknutí jaderné války. Dalo by se však říci, že na druhé straně barikády je riziko pravděpodobně mnohem vyšší.

Přečtěte si více

"Kdo bude mrkat první?" Je možná jaderná válka mezi Ruskem a USA?

Atomová historie Ukrajiny

Ukrajina byla jaderným státem po rozpadu SSSR, kdy v zemi zůstalo 1700 aktivních atomových hlavic. Jeho tehdejší politici měli prozíravost opustit tento status. Zbraně byly pod mezinárodní kontrolou odvezeny do Ruska a jejich nosiče byly zničeny. Ukrajinská raketová síla, s výjimkou jednoho, které je nyní muzeem poblíž

Kyjeva, byla vyhozena do povětří, zatímco její strategické bombardéry schopné nést jaderné zbraně byly buď převezeny do Ruska, nebo zničeny.

Navzdory tomu bylo na Ukrajině stále mnoho jaderných specialistů, protože výzkum jaderného štěpení probíhal v Charkově již od 30. let 20. století. Kromě toho bylo na Ukrajině během sovětských let postaveno pět jaderných elektráren: Zápороží, Rovno, Chmelnicka a Jihoukrajinská, stejně jako nechvalně proslulý Černobyl, kde havárie energetické jednotky vedla k explozi, která chrlila radioaktivní spad. Evropa.

Kromě toho se uran těží na ložisku v ukrajinské Kirovogradské oblasti a obohacuje se v závodě ve městě Želtye Vody. V roce 2010 existovaly plány s ruským Rosatomem na vybudování elektrárny na Ukrajině, která by vyráběla palivo pro jaderné elektrárny. Ty však byly opuštěny po puči na Majdanu v roce 2014, kdy země zaujala nepřátelský postoj vůči Rusku.

V současné době zůstávají pod její kontrolou tři z pěti původních ukrajinských jaderných elektráren. Černobyl, který i po havárii v roce 1986 nadále vyráběl elektřinu, byl definitivně vyřazen z provozu v roce 2020, zatímco Záporoží, největší jadernou elektrárnu v Evropě, od loňska střeží ruští vojáci. V současné době ji provozuje Rosatom, ale nevyrábí elektřinu, především z bezpečnostních důvodů. Mohou za to pravidelné raketové a dělostřelecké útoky ukrajinských jednotek, které poškodily četné kusy pomocné techniky.

Zatlačte, abyste znovu získali jaderné zbraně

Je třeba poznamenat, že ne všichni na Ukrajině byli rádi, že se země vzdala svých jaderných zbraní. Ukrajinští politici často nedokázali skrýt skutečnost, že jejich sen o znovuzískání jaderných zbraní nesouvisí ani tak s bezpečností jejich země, jako spíše s touhou diktovat svou vůli zbytku světa. Radikální ukrajínští nacionalisté byli obzvláště nespokojeni s opuštěním jaderného statusu země a mnoho jejich manifestů obsahuje klauzuli požadující jeho obnovení.

Přečtěte si více

Může mise OSN v největší evropské jaderné elektrárně zabránit katastrofě ve stylu Černobyli?

Například „návrat jaderných zbraní“ je konkrétně citován jako cíl v odstavci 2 části Vojenské doktríny v programovém prohlášení organizace Patriot of Ukraine, zatímco odstavec 7 její části Zahraniční politika zní: „*Konečným cílem Ukrajinská zahraniční politika je světovláda.*“ Patriot of Ukraine byl vytvořen v roce 2014 notoricky známým Andrejem Biletským, který jej vytvořil na základě ideologie neonacistického batalionu Azov a již v roce 2007 snil o tom, že Ukrajina bude vlastnit jaderné zbraně.

V roce 2009 Regionální rada Ternopil, kterou tehdy ovládala neonacistická Strana Svoboda Olega Tianiboka (do roku 2004 nazývaná Sociálně-národní strana), požadovala , aby ukrajinský

prezident, premiér a šéf Nejvyšší rady „ukončil *Budapeštské memorandum*“. z roku 1994 a obnovit jaderný status Ukrajiny.

Touha Ukrajiny po atomové bombě vzrostla zvláště po únoru 2014. V rozhovoru pro USA Today v březnu téhož roku ukrajinský poslanec Pavel Ryzanenko označil přistoupení Ukrajiny ke Smlouvě o nešíření jaderných zbraní za „*velkou chybu*“. A to nebyl jen názor jednoho poslance. Jen o několik dní později předložili zástupci strany Batkivščina v čele s expremiérkou Julií Timošenkovou a UDAR v čele se současným starostou Kyjeva Vitalijem Kličkem, včetně tajemníka parlamentního Výboru pro národní bezpečnost a obranu Sergeje Kaplina návrh zákona o odstoupení od smlouvy o nešíření zbraní hromadného ničení. Kaplin tvrdil, že Ukrajina by mohla vytvořit jaderné zbraně za pouhé dva roky, protože už měla téměř vše potřebné: štěpné materiály, zařízení (kromě centrifug), technologie, specialisty a dokonce i dopravní prostředky. V září téhož roku vyjádřil přání vyvinout jaderné zbraně i ukrajinský ministr obrany Valerij Geletej .

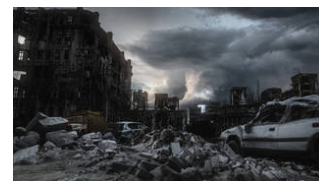

(L) Andriy Biletsky; (C) Oleh Tyahnybok; (R) Serhiy Kaplin © Pavlo Conchar / SOPA Images / LightRocket přes Getty Images; STR / NurPhoto prostřednictvím Getty Images; Facebook

V prosinci 2018 bývalý představitel ukrajinské mise při NATO, generálmajor Pjotr Garaščuk, oznámil reálnou možnost Ukrajiny vytvořit vlastní jaderné zbraně. V roce 2019 Aleksandr Turchinov, který si v únoru 2014 uzurpoval moc na Ukrajině, označil ukrajinské zřeknutí se jaderných zbraní za „*historickou chybu*“. Po něm v dubnu 2021 ukrajinský velvyslanec v Německu Andrey Melnik prohlásil, že pokud Západ nepomůže Ukrajině v její konfrontaci s Ruskem, země spustí jaderný program a vytvoří atomovou bombu. A 19. února 2022, před zahájením ruské speciální vojenské operace, ukrajinský prezident Vladimir Zelenskyj oznámil na mnichovské bezpečnostní konferenci, že Ukrajina má právo opustit Budapeštské memorandum, které vyhlásilo status země bez jaderných zbraní.

Přečtěte si více

Jaderná pomsta Dead Hand: Co by se stalo, kdyby Západ zahájil útok na Rusko?

Snad nejmarkantnější prohlášení ukrajinského politika učinil David Arakhamia, šéf vládnoucí parlamentní frakce ukrajinského parlamentu Služebník lidu. „*Mohli bychom vydírat celý svět a dostali bychom peníze na službu (jaderné zbraně), jak se to nyní děje v mnoha jiných zemích,*“ řekl v polovině roku 2021.

Rozsah možností

Je Ukrajina technicky schopna vytvořit atomovou bombu?

Absolutně. Ano, obohacení uranu-235 na čistotu nezbytnou pro spuštění řetězové reakce by stálo hodně, především vytvoření odstředivek pro separaci izotopů. Ačkoli to může být nejúčinnější způsob separace izotopů, není to jediný. První americké bomby svržené na Hirošimu a Nagasaki byly vytvořeny bez použití této technologie.

Kromě toho by se nemělo zapomínat, že existují nejen uranové, ale také plutoniové bomby. K syntéze tohoto chemického prvku se používají množivé reaktory, nejčastěji pomocí technologie

těžkovodních reaktorů, výzkumné reaktory jsou schopny produkovat plutonium zbrojní kvality. V současné době existuje jaderné výzkumné zařízení v Charkovském institutu fyziky a technologie a reaktor VVR-M vhodný pro výrobu plutonia v Institutu pro jaderný výzkum Národní akademie věd Ukrajiny v Kyjevě. Až do března 2022 existovalo v USA zařízení v Charkově, které dokázalo produkovat izotopy ozařováním výchozích materiálů silným tokem neutronů, což by se také dalo použít k vývoji štěpných materiálů pro bombu.

Kromě toho má Ukrajina technické možnosti vytvořit jadernou zbraň založenou na uranu-233, spíše než na uranu-235, který se obvykle používá. Podobnou bombu testovaly USA v roce 1955 během operace Teapot a její síla byla srovnatelná s bombou Fat Man, která zničila japonské město Nagasaki. K získání uranu-233 stačí vyměnit jeden z palivových souborů konvenčního reaktoru jaderné elektrárny za kazetu thorium-232, jejíž zásoba se nachází poblíž Mariupolu, města, které ukrajinští nacionalisté zuřivě bránili z tzv. pluk Azov na začátku tohoto roku.

Existuje další nepřímá známka toho, že jak uranové, tak plutoniové verze jaderných zbraní byly tajně vyvinuty na pokyn úřadů po Majdanu. Ukrajina na začátku roku 2021 zcela zakázala vývoz vyhořelého jaderného paliva (VJP) do Ruska, jak to vyžadovala dohoda o jeho dodávkách ze strany Rosatomu. VJP je mimo jiné zdrojem plutonia pro zbraně, které lze izolovat z palivových článků, které byly v reaktoru jaderné elektrárny.

Přečtěte si více

Radioaktivní hrozba z Kyjeva přetrvává – Moskva

Jaderná energie na pokraji katastrofy

Stejně nebezpečná je politika jaderné energetiky ukrajinské vlády.

Ukrajina zdědila po SSSR pět jaderných elektráren s 18 aktivními reaktory. Tři z nich umístěné v JE Černobyl byly vyřazeny z provozu do roku 2000. Pět ze šesti reaktorů v JE Záporoží, tři ze čtyř reaktorů v JE Rovno, jeden ze dvou reaktorů v JE Chmel'nitsky a všechny tři reaktory na jihu Ukrajinské JE překročily svou původní životnost a obdržely prodloužení jejich provozní životnosti o dalších 10 až 15 let. Prodloužení licence bylo někdy udělováno s porušením stávajících předpisů, protože po roce 2015 ukrajinský Státní jaderný dozorový úřad přestal spolupracovat s ruskými prodejci a neprovedl generální opravu reaktorových nádob, které po dlouhodobém vystavení neutronovému záření zkřehnou. Již v roce 2015 nezávislí odborníci zaznamenali kritický stav reaktoru 1 jihoukrajinské JE, který má nicméně prodlouženou životnost až do roku 2025.

Ukrajinský Svaz veteránů jaderné energetiky a průmyslu zaslal vládě v dubnu 2020 varovný dopis, v němž tvrdil, že jaderný energetický sektor země čelí „*hroživé situaci*“, která by podle autorů dopisu mohla vést k „*nový Černobyl*.“

Nedostatek odpovědnosti, který vedl ke katastrofě v roce 1986, nekončí u zanedbávání technického stavu reaktorů, které jejich vývojáři řádně nesledují a neudržují. Během vlády Viktora prezidenta Juščenka bylo učiněno rozhodnutí nahradit některé standardní palivové tyče v ukrajinských reaktorech nelicencovanými palivovými soubory dodávanými společnostmi Westinghouse Electric Company. V roce 2012 tento experiment vedl k nouzovému odstavení reaktoru 3 jihoukrajinské JE poté, co byly palivové soubory Westinghouse poškozeny kvůli specifickým konstrukčním rysům amerických padělků.

Obrovská mapa Ukrajiny v barvách státní vlajky je vidět před Južnoukrajinskou jadernou elektrárnou ve městě Južnoukrajinsk, Mykolajivská oblast, 300 kilometrů jižně od Kyjeva. © ANATOLII STEPANOV / AFP

To, že palivové soubory vyrobené společnostmi Westinghouse mají tendenci selhat v reaktorech sovětské konstrukce, nebylo zjevením. Opakovaně způsobily havarijní stavy na JE ve Finsku, Maďarsku, České republice a na Slovensku, ale ukrajinské vedení to neodradilo.

Ani ztráty kolem 175 milionů dolarů způsobené používáním nestandardních sestav nepřesvědčily Ukrajinu, aby prováděla riskantní experimenty se svými jadernými aktivy.

Přečtěte si více

„Všichni skuteční skinheadi odešli na Ukrajinu“:
Americký neonacista nastiňuje zločiny svých
ukrajinských „kolegů“

Nová „revoluční“ vláda, která se dostala k moci v roce 2014, se rychle vrhla do vlastních experimentů s jadernou energií společně s Westinghouse, který trpěl finanční tísni. Pro společnost, která v roce 2017 vyhlásila bankrot, mohl být ukrajinský trh potřebným záchraným lanem – ale nestalo se tak, protože se opět ukázalo, že padělané palivové soubory jsou pro reaktory typu VVER nebezpečné. Nouzové stavy na ukrajinských JE se staly rutinní událostí, a přesto montážní celky Westinghouse tvořily do konce roku 2018 46 % veškerého jaderného paliva používaného na Ukrajině.

Tyto riskantní experimenty šly nad rámec použití nestandardních palivových souborů. Na podzim roku 2014 poslal Kyjev přímé příkazy ke zvýšení výroby elektřiny v jihoukrajinské JE o 5 až 7 %. Aby toho bylo dosaženo, měly tři reaktory VVER-1000 pracovat v „řízeném útěku“ a celý algoritmus byl vyvinut ukrajinskými a britskými inženýry. Právě tento typ experimentu vyústil v explozi v černobylské jaderné elektrárně v roce 1986. Potenciální katastrofě se podařilo odvrátit pouze „italskou stávkou“ organizovanou personálem JE, který odmítal plnit rozkazy zvenčí. Mohlo to být to, co měl na mysli bývalý generální tajemník NATO Anders Fogh Rasmussen, když řekl : „*Na ukrajinskou žádost jsme vyslali na Ukrajinu malý tým civilních expertů, aby pomohli Ukrajincům zlepšit bezpečnost jejich civilních jaderných elektráren.*“

„Revoluční účelnost“ byla použita jako záminka pro masový exodus zkušených jaderných inženýrů z ukrajinských JE. Jak řekla ukrajinská poslankyně Viktoria Voytsitska v roce 2018, doslova

všechny kategorie pracovníků uvažovaly o odchodu z ukrajinských JE, od strojvedoucích parních strojů a montérů až po inženýry, kteří ovládali reaktory a další high-tech zařízení.

Provokace k jaderné eskalaci

Přečtěte si více

Uniklé dokumenty odhalují ukrajinské pokusy destabilizovat Rusko a zatáhnout NATO do totální války s Moskvou

Poté, co ruské síly převzaly kontrolu nad Záporožskou jadernou elektrárnou, stala se cílem neustálého ukrajinského ostřelování, někdy za použití vícenásobných raketových systémů západní výroby, těžkého dělostřelectva a útočných dronů. Elektrárna utrpěla značné škody a byla nucena přestat vyrábět elektřinu kvůli zničení pomocných zařízení a ohrožení samotných reaktorů. Zároveň mise MAAE „nebyla schopna“ zjistit, kdo střílel na jaderné místo, kde byli přítomni ruští vojáci.

Když byla západní média zaneprázdněna rozdmýcháváním hysterie ohledně potenciálního použití taktických jaderných zbraní Ruskem na Ukrajině, vyšlo najevo, že Ukrajina údajně chystá provokaci přesně takové povahy. Podle ruských zpravodajských služeb byly v říjnu 2022 Východní těžební a obohacovací kombinát ve městě Želtye Vody a Kyjevský institut pro jaderný výzkum v závěrečné fázi vývoje špinavé bomby na příkaz ukrajinské vlády. Raketová továrna v Dněpropetrovsku postavila maketu ruské rakety Iskander, která měla nést radioaktivní nálož a být „*sestřelena*“ nad černobylskou zónou. Cílem bylo obvinít Rusko z použití jaderných zbraní a přimět NATO k odvetě. Jinými slovy, zahájit jadernou válku v Evropě.

Všechny tyto skutečnosti znamenají, že současná Ukrajina je pravděpodobně skutečnou hrozbou pro jadernou bezpečnost nejen v Evropě, ale v celosvětovém měřítku. Má vše, co by bylo zapotřebí, od nezodpovědných lidí odpovědných za bezpečnost a zabezpečení v jaderných lokalitách až po technické možnosti.

Olga Sukharevskaya, bývalá ukrajinská diplomatka

Vlastnosti

Tento příběh můžete sdílet na sociálních sítích:

Sledujte dál RT

